

ברוכים הבאים לסיור בחלקות ניסוי של המחלקה לגד"ש במרכז מחקר גילת.

לא השתתפתי בסיור מגדלים האחרון שהתקיים, כיון שבאותו יום חלקתי כבוד אחרון לשכני החטוף האחרון שהושב רני הי"ד. באותו זמן חשבתי כי נכון לקיים סיור בחלקות בגילת שבו גם נזכיר ארבעה שהמחלקה לגד"ש החליטה להנציח בשדותיה אשר שניים מהם הושבו גם הם בהסכם האחרון. תודה לבני משפחתם שהצליחו להגיע היום בהתראה קצרה ולהיות איתנו, לצערי רובם לא יכלו להיות עימנו היום כאן. במועד שנקבע מראש, מזג האויר מנע את קיום הסיור ומאז היינו בשלב עצים נוסף של המלחמה. היום, ערב יום הזכרון, הצלחנו להתכנס לסיור ולפני שנתחיל במלאכת הסיור המקצועי אתחיל במספר דברים שליטתי מדברים שאמרתי למשפחות שיקירהם הונצחו כאן ואחרות.

זלדה כתבה "כל איש יש שם שנתן לו אלוהים ונתנו לו אביו ואימו" ועוד שמות שנתנו לו עוד ועוד... אמר דוד המלך "לְכוּ חֲזוּ מַפְעָלוֹת יְהוָה אֲשֶׁר עָשָׂה שָׁמַיִם בְּאֶרֶץ" (תהילים מו ט). במסכת ברכות (ז:) לומד רבי אליעזר אל תקרי שְׁמוֹת אלא שמות. מכאן שיש משמעות לשם הניתן לאדם.

בספר בראשית שתי פרשות המספרות על מוות נקראו על שם חיים, חיי שרה וויחי. הדרך של הנשאים היא בבחירת דרך החיים ולעניות דעתי גם הנצחה בדרך חיים עדיפה. אף נביא החורבן ירמיהו בוחר בדרך של "הבן יקרי לי אפרים אם ילד שעשעים כי מדי דברי בו זכר אזכרנו עוד על כן המו מעי לו רחם ארחמנו" (ירמיהו לא יט). אני תקווה כי מהיום ואילך כאשר אני או אחרים ידברו על ניסויים שגדלו בחלקות אלו, השמות ילבשו עור יקבלו חיים ויאירו פנים.

החלקה הראשונה שניצבת כאן נקראת מעתה חלקת מוחמד. מוחמד אל אטרש – גשש בחטיבה הצפונית נלחם, נהרג ונחטף ב 7/10. מוחמד הינו קרוב משפחה קרוב של ג'מאל שעובד במחלקה לגד"ש בגילת. מוחמד מייצג את השותפות כתף אל כתף בחיים בכלל וגם בנשיאה בנטל ולצערי אף במחיר הכבד.

החלקה השניה יעקבי. מספר מילים שנשאתי לזכרו ברחובות, "קנה לך חבר: יעקבי בדרכי נועם חי, היה, ועודנו חבר אמיתי. זמין בכל עת. דברים ישרים ונכוחים בכל דיון שהיה, נכון לעזור ולתרום מנסיונו תמיד. יעקבי עזר ונרתם להגיע לכל ניסוי ושדה, ולסייע הן בסיעור מוחות והן בהדרכה נכונה ומיטבית. עצה טובה נתן בכל ביקור בשדה. כל שדה: חיטה, חימצה, וגידולים אחרים. בחימצה סייע לי למצוא עדית שבעדית ולשיר שירה. לאחרונה הבקיה קראה, יעקבי, גם בשדה הכרשינה אתה חסר השנה." חלקת הכרשינה שבה יעקבי עבד כאן פעם אחרונה נקראת יעקבי ובעונה זו גדלה בה חיטה מזן יעקבי.

החלקה השלישית, זלמן. "מכל מלמדי השכלתי- זלמן הפלח הכיר ושלט בגידול החיטה. למרות זאת, זלמן בלט בכך שבא בקיץ מדי שנה לגילת התעניין בדק וחקר את הצמחים שגדלו בדגימות הקרקע ששלח. הוא היה שואל ומתעניין ומנסה לברר היאך ניתן לשפר עוד ועוד. זאת מבלי שייתן לגילו ומצבו הבריאותי להפריע. היה חשוב לו ללמוד כל דבר ומכל אדם. הבריאות זנחה אותו בשנים האחרונות, למרות זאת תרופות עבורו הצלב האדום ושוביו לא טרחו להעביר. זלמן היה נוסע באוטובוס לבאר שבע לבדיקות וטיפולים. ממרומי מושבו הפך את האוטובוס למושב על קומביין או כלי חקלאי זה או אחר. בנסיעותיו הוא בחן את השדות לאורך הכביש. חביבה עליו היתה הנסיעה בקטע הכביש שצמוד למרכז מחקר גילת. הוא היה מתקשר ומברר, מה גדל בחלקה זו, איזה ניסוי הועמד שם, אילו טיפולים ועוד ועוד." ובכן בחלקת זלמן גדלים השנה ארבעה זני חיטה.

ואחרונה חביבה החלקה מעבר לכביש, זאב. בראשית דרכי כחוקר צוותי שכנע אותי לחקור את נמטודת הקיסטה למרות שהמידע שהיה לי עליה היה מוגבל ביותר. באותן שנים זאב היה לי למורה, מדריך חבר ושותף במחקר על הנמטודה. אין ספק כי כפי שרבי עקיבא אמר על אשתו "אמר להם רבי עקיבא: הניחו לה. שלי ושלכם – שלה הוא: כל התורה שאני ואתם למדתם לאורך השנים – שייכת לה" כך שלי ושלכם של זאב הוא. החלקה בגילת הנגועה ביותר בנמטודה נקראה ע"י יעקב עמיר "לימון" כיוון שחיטה שניזוקה החווירה. מייד לאחר ה 7/10, ברגע בנייתן לנו אישור לחזור לעבודה ואפילו חלקית, חלקת זאב שצמודה לכביש נזרעה בחיטה במטרה להשיב חיים ולהשיב נפש לכל החיילים ועוברי הדרכים. בזאת הכרזנו כי למרות הקשיים והמגבלות החיטה צומחת שוב ושוב בחלקות הניסוי של המחלקה לגד"ש במרכז מחקר גילת.

ואסיים במילים שבחרנו לשלט: בני המשפחה, החברים וכל הניצבים כאן נזכור לעד ונזכיר את שאיבדנו ב 7/10/23. עולמות מלאים ומעשירים השלובים זה בזה ובנו.

הַשֵּׁם גְּבוּלָהּ שְׁלוֹם חֶלֶב חֶטִים וְשִׁבְעָה (תהילים קמז יד).